ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Опис № 18
Справа № 166

Управління
по Сумській обл. 19

Орловского

ДЕЛО № 38362

Анисья

Ванька Анастасов

Алексеева

начато 2 марта 1946

окончено

на 5 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Опис № Р-7641
Справа № 18
Одиниця № 166

вістк
що ст
нашо
верш
ської

Безсумнівно, захоплення [illegible]алін-
— найважливіша частина стратего плану німецького командування кампанію. Ми ще не знаємо всіх бець плану, але мені здається, що ільш авантюристичний, ніж торіш-
те. лан захоплення Москви... Шаблон-
добре ідома тактика. Потужний клин, стичн з ходу. Цим уже нас не залякати, новин ні... А фланги розтягнуті, товари-
Укра асилевський. Цього не слід забу-
обла
у су алінград треба вдержати, щоб то не
перев », — така директива Верховного
83 п покомандування.
соціа рішення вождя було результатом
81 п льного аналізу не тільки военного
ченн вища на європейському театрі
ванн але й міжнародного становища в
розк у. Падіння Сталінграда повинно
люде стати сигналом для віроломного
Де у на СРСР Турції та Японії.
про дач бачить у фільмі недолюдка,
госп ка і істерика Гітлера в сатирич-
ківс виконанні артиста М. Астангова.
знач вці під Вінницею він викладає
пер маячний план командуючим ні-
прие ими військами. Гітлер істерично
тирі ть, розмахує руками, загрожує
нов з лиця землі Росію. зорати тан-
за землю Великобританії, захопити
16. ній і Середній Схід, а потім ки-
виклик Америці...
редині липня почались жорстокі
Дон. Німці наступали силами 17
их, 4 танкових і 4 моторизованих
й. Назустріч ворогу за наказом
иша Сталіна були направлені ча-
64 і 57 армій. Кривава битва
ду тривала 20 днів. Ворог був
ений, час для зміцнення оборони
нграда виграно.
На екрані — Білий дім, резиден-
американського президента Рузвельта (артист М. Черкасов). Він читає на першій сторінці якої напи-
«Росіяни зупинили німців на
ім між президентом і журналістом
ається інтересна розмова.
вельт: Хто стверджував, що нім-
рейдуть Дон з ходу?
рналіст: Прорахувались, пане пре-
...

Новий художній фільм кіностудії ільм». Сценарій М. Вірти. Поста-
режисера В. Петрова. Головний гор Ю. Екельчик. Художник маладзе. Композитор А. Хачату-

рога, який іде з заходу і півдня на Сталінград, має вирішальне значення для всього нашого Радянського фронту. Верховне Головнокомандування зобов'язує вас не шкодувати сил і не спинятися ні перед якими жертвами для того, щоб відстояти Сталінград і розбити ворога».

23 серпня. Німецьке командування кинуло на квітуче волжське місто сиру літаків. Не можна без хвилювання дивитись, як палають будинки, як падають мертві жінки, діти і старики. Німці гадають, що бомбардуванням вони паралізують волю оборонців міста. Але глядач бачить, що фашисти прорахувались. На заклик [illegible] робітників заводів, серед них чимало і таких, що під керівництвом товариша Сталіна відстояли Царицин у громадянській війні, взяли в руки зброю. Тисячі жителів міста-героя працюють над спорудженням оборонних рубежів.

В момент, коли починалась Сталінградська епопея, в Москву прибув прем'єр-міністр Великобританії Черчілль. Він привіз з собою повідомлення про те, що союзники зламали свої урочисті зобов'язання про відкриття другого фронту в Європі влітку 1942 року.

Ця подія стає сюжетом бесіди, яка проходила між Сталіним і Молотовим — з одного боку — і Черчіллем та Гаррімана — з другого. Ми бачимо, як Черчілль — цей «найбільший ненависник радянської влади» (Ленін) — в розмові з товаришем Сталіним ховає свій звіриний погляд... Йосиф Віссаріонович Сталін, дивлячись в упор на англійського прем'єра і американського посла, викриває їх справжні наміри:

— Пане прем'єр-міністр, Радянський Союз і його армія затримають наступ німців. Але вся відповідальність за нові десятки тисяч жертв у Європі паде на голову тих, хто порушив свої урочисті обіцянки.

Після уходу Черчілля і Гаррімана товариш Сталін говорить В. М. Молотову:

— Все зрозуміло, кампанія в Африці, Італії. Вони просто хочуть першими прийти на Балкани, хочуть дати нам зійти кров'ю, щоб потім диктувати нам.

— Хочуть досягти своєї мети чужими руками,—говорить В. М. Молотов.

— Не вийде, — говорить товариш Сталін, — слов'яни будуть з нами.

Ці слова нашого вождя були пророчими.

лейтенанта Калеганова за вокзал. Рота загинула, але не відступила. В фільмі відтворений бій за «Будинок Павлова», названий так історією за ім'ям легендарного гвардії сержанта Якова Павлова.

В момент відчайдушного становища на фронті, в жовтні 1942 року, до товариша Сталіна звернувся американський кореспондент Кессіді з листом, в якому просив відповісти на три запитання, що цікавили американську громадськість. В бесіді з А. О. Ждановим, показаній в фільмі, товариш Сталін говорить про ці запитання. Третє запитання Кессіді гласило: «Яка ще радянська спроможність до опору?».

— Відповідь на третє запитання, — заявляє товариш Сталін, — буде така: я думаю, що радянська спроможність до опору німецьким розбійникам своєю силою ані трохи не нижча, — якщо не вища, — спроможності фашистської Німеччини чи будь-якої іншої агресивної держави забезпечити собі світове панування.

В зв'язку з цим А. О. Жданов говорить:

— Відповідь на запитання і попередження на майбутнє...

Радянські доблесні війська зупинили броньовані орди 6-ї армії Паулюса і 4-ї танкової армії Готта. Радянські трудівники в тилу безперестанно кували перемогу над лютим ворогом. І ось в момент, коли головні сили противника були втягнуті в битву за Сталінград, Й. В. Сталін вирішив перейти в контрнаступ.

Перша серія картини закінчується засіданням Політбюро ЦК ВКП(б), на якому заслуховується доповідь тов. Василевського про геніальний сталінський план розгрому німців під Сталінградом.

— Ми почнемо контрнаступ в районі Сталінграда в листопаді, — говорить товариш Сталін.

Весь світ знає, що сталося саме так, як намічав Йосиф Віссаріонович, все прогресивне людство пам'ятає, що спасіння від «коричневої чуми» прийшло не від Черчілля і його англо-американських друзів-товстосумів, а від сталінградців, від великої країни Рад, керованої геніальним полководцем товаришем Сталіним.

Фільм «Сталінградська битва» вчить радянських людей мужності і стійкості, беззавітній боротьбі за щастя і славу нашої соціалістичної Вітчизни.

Є. БОГУШ.

УСПІХ КІНОФІЛЬМУ „СТАЛІНГРАДСЬКА БИТВА“

ЛІНГРАД, 10 травня. (ТАРС). В атрах міста почалася демонстрація ньо-документального фільму «Ста-дська битва». Картина сприйнята радцями як блискучий успіх ра-ської кінематографії.

нотеатрі «Родина» перед початком виступив учасник сталінградських ерой Радянського Союзу Я. Ф. , ім'ям якого названий у Сталін-граді зображений у фільмі «Будинок Павлова».

—Важко передати хвилювання, з яким я, колишній сержант гвардійської дивізії генерала Родимцева, дивився новий фільм. Він воскресив у моїй пам'яті епопею героїчної битви за Сталінград. Фільм показує, як кував перемогу під Сталінградом товариш Сталін.

Протягом одного дня фільм прогляну-ло понад 100 тисяч ленінградців.

ВІЛЬНЮС, 10 травня. (ТАРС). В кі-нотеатрах Вільнюса, Каунаса, Клайпеди з великим успіхом демонструється кіно-фільм «Сталінградська битва». За пер-ший день новий видатний твір радян-ської кінематографії проглянуло близько 30 тисяч чоловік. Повсюди глядачі да-ють високу оцінку картині.

Завершувати сівбу кукурудзи

Колгоспники, механізатори і працівники радгоспів нашої області в цьому році добилися значних успіхів на весняних польових роботах. Розгорнувши соціалістичне змагання за одержання високого врожаю зернових і технічних культур, хлібороби Сумщини краще, ніж у минулі роки, провели сівбу ранніх зернових, цукрових буряків, сіють пізні культури, в тому числі кукурудзу.

Як відомо, кукурудза — цінна продовольча культура. Понад 100 різноманітних видів продукції виробляють з неї. Особливо широко використовується вона в тваринництві. Зерно, силос і зелена маса кукурудзи є прекрасним поживним кормом для тварин.

В наших колгоспах і радгоспах є великі можливості для рішучого піднесення валового збору зерна цієї культури.

Партія і уряд приділяють серйозну увагу вирощенню кукурудзи. Рада Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У в своєму листі від 13 січня ц. р. закликали хліборобів республіки в 1949 році виростити в усіх колгоспах високий урожай кукурудзи. В листі дані чіткі вказівки про те, що треба для цього зробити. Особливу увагу звернуто на новий квадратно-гніздовий спосіб сівби.

Цього року площа посіву кукурудзи в нашій області значно збільшена. Високий урожай цієї культури у великій мірі залежатиме від стислих строків і відмінної якості сівби.

Це добре зрозуміли колгоспники Уляпівського району. Вони з перших днів набрали високих темпів сівби. Не гаючи часу, всі 90 ланок, які вирощують кукурудзу, вийшли в поле. Ланка Володимира Середи з артілі ім. Молотова, яка недавно побувала на екскурсії у знатного майстра високого врожаю кукурудзи Героя Соціалістичної Праці Марка Остаповича Озерного, на ділі запроваджує запозичений досвід. Вона вчасно заготовила сортове насіння і тепер провадить сівбу квадратно-гніздовим способом. Борються за стислі строки також колгоспники артілей ім. Фрунзе, «Комуніст», «Правда». Тут всі колгоспниці систематично перевиконують денні завдання.

Успішно сіють кукурудзу в Білопільському районі, де вже посіяно понад 600 гектарів.

Однак, слід відзначити, що в цілому по області сівба кукурудзи проходить незадовільно. Посіяно всього 32 процента до плану. Особливо відстають з цією роботою Синівський, Тростянецький, Липово-Долинський та Середино-Будський райони.

Не кращі справи в Червоному районі. Завідуючий районним відділом сільського господарства т. Майко і головний агроном т. Сорокін не подбали про своєчасне забезпечення колгоспів насінням, про придбання та виготовлення кукурудзосаджалок. З потрібних 150 штук є лише половина. Осторонь боротьби за високий урожай кукурудзи стоїть і райком КП(б)У.

Невистачає кукурудзосаджалок в Грунському районі. Гірше того, тут колгоспниці досі не ознайомлені з технікою садіння. Квадратно-гніздовий спосіб — справа нова. Тому агрономи повинні допомогти колгоспникам ознайомитися з ним.

В постанові Ради Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У від 9 травня 1949 року загострюється увага на якості міжрядного обробітку просапних культур і, зокрема, на догляді за кукурудзою, посіяною квадратно-гніздовим способом. Отже, при зручності механізованого обробітку її треба сіяти обов'язково тільки квадратно-гніздовим способом.

Зараз місце агрономів у полі, в бригадах, ланках. Їх обов'язок—безпосередньо керувати роботою колгоспників, контролювати якість сівби, навчати людей користуватися саджалками. Керівники колгоспів і бригад повинні вести рішучу боротьбу з найменшою знеосібкою на сівбі кукурудзи. Кожному колгоспникові, який вирощує кукурудзу, треба виділити певну ділянку.

Слід правильно розставити людей, організувати соціалістичне змагання за ущільнені строки і високу якість сівби.

Партійні, радянські і сільськогосподарські органи зобов'язані боротися з намаганням окремих керівників колгоспів і агрономів сіяти кукурудзу звичайними сівалками чи сапками. Треба роз'яснити їм, що сівба кукурудзи квадратно-гніздовим способом забезпечить високий урожай і дасть можливість механізовано обробляти посіви.

«...Своєчасно виконавши всі організаційні і агротехнічні заходи по вирощуванню кукурудзи в кожному колгоспі, радгоспі, бригаді, ланці, ми дійсно зуміємо виростити такий урожай на всіх площах посіву, який одержують кращі ланки. І тим самим забезпечимо збільшення валового збору зерна, своєчасне виконання зобов'язань перед державою по здачі сільськогосподарських продуктів, набагато збільшимо кормові ресурси для громадського тваринництва, підвищимо оплату колгоспного трудодня». (З листа Ради Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У від 13 січня 1949 р.).

Хлібороби Сумщини! Напружимо всі сили, в стислі строки і високоякісно проведемо сівбу кукурудзи. Ми дали слово великому Сталіну зібрати в цьому році високий урожай всіх культур, в тому числі і кукурудзи. Давайте ж працювати так, щоб виконати з честю своє зобов'язання, завоювати першість в соціалістичному змаганні з Кам'янець-Подільською областю!

В обкомі КП(б)У

Про патріотичний почин трудящих Конотопа

Бюро обкому КП(б)У обговорило звернення трудящих міста Конотопа про своєчасну підготовку шкіл і дитячих закладів до зими.

Схвалюючи патріотичний почин трудящих м. Конотопа, бюро обкому спеціальною постановою зобов'язало райкоми, міськкоми КП(б)У і виконкоми районних (міських) Рад депутатів трудящих обговорити і підтримати заклик конотопців про підготовку шкіл і дитячих закладів до 1949 — 1950 навчального року.

взуття, продовольчих та інших промислових товарів. Ці успіхи завойовані завдяки неоціненній допомозі, поданій українському народові великим російським народом і всіма народами СРСР.

Доповідач докладно говорить про самовідданну боротьбу колгоспного селянства, працівників МТС і радгоспів за виконання своїх зобов'язань, даних товаришеві Сталіну, за вирощування високих урожаїв усіх культур, дальше піднесення громадського тваринництва, за виконання сталінського плану боротьби з посухою. Виразними цифрами доповідач ілюструє швидку відбудову міст і сіл України. 10 мільйонів кв. метрів жилої площі збудовано й відбудовано за останні 3 роки в містах і робітничих селищах. Близько 800 тисяч будинків, 200 тисяч виробничих і 27 тисяч культурно-побутових будівель збудовано й відбудовано в селах України. Все це свідчить про дальше зміцнення економіки радянської держави, піднесення матеріального рівня життя населення, про незрівнянну перевагу соціалістичного ладу перед капіталістичним.

Потім доповідач наводить підсумки, що характеризують виконання бюджету за 1947 і 1948 роки. Державний бюджет УРСР за 1947 рік виконаний по доходах у сумі 15.401.299 тисяч карбованців і по видатках у сумі 14.923.933 тисячі карбованців. Доходи бюджету за 1948 рік зросли проти 1947 року на 599.178 тисяч карбованців.

Державний бюджет Української РСР на 1949 рік відбиває досягнуте в післявоєнний період загальне піднесення соціалістичного господарства і сприятиме дальшому підвищенню темпів розширеного соціалістичного відтворення, прискоренню переходу від соціалізму до комунізму.

Проект Державного бюджету на 1949 рік, поданий на затвердження Верховної Ради Української РСР, по доходах становить 16.667.408 тисяч карбованців і по видатках — 16.502.934 тисячі карбованців.

З величезним задоволенням зустрічають депутати повідомлення доповідача про те, що асигнування на соціально-культурні заходи, на народну освіту, охорону здоров'я, соціальне забезпечення і т. д. в нинішньому році зростають більше як на 1.100 мільйонів карбованців. Вони становлять 11.040.516 тисяч карбованців або 66,9 процента видатків за бюджетом.

Бюджет 1949 року відбиває важливий економічний захід радянської держави — ліквідацію в основному системи державної дотації промисловості і транспорту. Це відіграє величезну роль у дальшому піднесенні всіх галузей народного господарства. Доповідач особливо підкреслює необхідність найсуворішого режиму економії, бережного витрачання державних коштів, посилення фінансового контролю.

П Р О Т О К О Л /допроса/

1946 года ...2...Января.....м-ци.с.Б.-Дистренка.., сотрудник Б.-Дистренского РО МВД ...Гаврилин.....сего числа допросил репатрированного ...Ванина Василия Ивановича.....
/фамилия, имя и отчество/

1.Год рожд. ..1909.... 2.Место рожд. ...с.Сидоровка...
3.Место жительст. ...с.Сидоровка Б-Дистренского р-на...
4.Партийность ...б/п.... 5.Национальность ...русский...
6.Подданство ...СССР... 7.Социальное происхождение и положение ...Из крестьян...
8.Образование ...Неграмотный...
9.Судимость ...не судим... 10.Семейное положение ...женат, 3 детей...
11.Гр.УССР.

Об ответственности за дачу ложных показаний предупрежден по ст.89 УК УССР и чем и расписываюсь ...Ванин...
/подпись/

По существу заданных вопросов пояснил следующее:

1.ВОПРОС: При каких обстоятельствах попали на советскую оккупированную территорию?

ОТВЕТ: Попали мингвенно.

2.ВОПРОС: Где и в качестве кого работали на оккупированной советской территории?

ОТВЕТ: Обслуживал Немецкие Войска в Сидоровке рабочим.

3.ВОПРОС: Сколько раз допрашивались и по каким вопросам органами полиции или Гестапо на оккупир.советск.территории?

ОТВЕТ: Не допрашивался.

4.ВОПРОС: При каких обстоятельствах попали в Германию или оккупированную немецкими войсками страну?

ОТВЕТ: Добровольно Немцы

ВОПРОС: Где и в качестве кого работали в Германии или в оккупированных немцами странах?

ОТВЕТ: с октября месяца 1942 года
в городе Ашерслебен

ВОПРОС: Подвергались ли Вы допросам или репрессиям со стороны оккупантов за границей?

ОТВЕТ: Не подвергалась.

ВОПРОС: Кем и когда Вы освобождены?

ОТВЕТ: Освобождена советскими войсками
в мае месяце 1945 г.

ВОПРОС: Когда и по каким вопросам допрашивались после освобождения советскими властями?

ОТВЕТ: Не допрашивалась.

ВОПРОС: Когда и при каких обстоятельствах возвратились в СССР?

ОТВЕТ: осенью 1945 г.
в мае месяце

ВОПРОС: Кто может подтвердить изложенное в протоколе допроса?

ОТВЕТ: Кузнецова Мария Тимофеевна

ВОПРОС: Что можете еще о себе дополнить?

ОТВЕТ: Больше дополнить ничего не имею

Подпись опрошенного . . Назарова

Допросил сотрудник Б.-Днепровского РО [illegible]

УССР
Сумская область
Б-Писаревский район
СИД.-ЯРУЖСКИЙ
СЕЛЬСОВЕТ

11 мая 1949 г.

№ 04.

с. Сид.-Яруга

2

Справка характеристика

Дана настоящая Сидоровс-
кого сельсовета гр-ке
Ванина Анисья Никитовна
рождения 1903 года уроженка
с. Волчье б/п. Неграмотная
русская по соц происхождению
с крестьян середняков по соц положению
колхозница к-за „Красный борец"
-Сидоровско-Журавского сельсовета
воспитавшая детей одного.

1. Воспитанник Ванин Александр Ива-
лович рождения 1928 года в настоя-
щее время живет в отделе от
матери. В период немецкой
оккупации находился с Германией
репрессий со стороны Советской власти не
подвергалась.

Председатель сельсовета Шевченко

секретно. 1 4

"УТВЕРЖДАЮ"
председатель районной
проверочно-фильтрационной
Комиссии

..... /фамилия/ Ваншин

З А К Л Ю Ч Е Н И Е
/по фильтрационному делу/

1949 г. "3" июня м-ца с.Б.Писаревка. Мы, чл. проверочно-фильтрационной Комиссии при Б.Писаревском РО МВД Сумской области рассмотрев ф/дело на репатрированного советского гр. Ваншина Алексея Никитовича "1903" года рожд. прибывшего к избранному месту жительства с. Волынское "....." м-ца 1945 года и найдя, что Ваншин А.Н. с 1941 г. был насильно угнан в Германию. руководствуясь приказом НКВД-НКГБ СССР от 16/УI-41 г. за № 00708/ 00268

П О С Т А Н О В И Л И :

1. Считать проверенным гр. Ваншина А.Н. и ф/дело направить в I-и Спец.Отд. МВД Сумской обл. на хранение в архив.

Нач.РО МГБ майор /КУРБАТОВ/

Чл.Комиссии: З/НАч РО МВД К-н милиции /ЛУШКОВ/

58

24219 5

Фамилия Ванина

Имя Анисия

Отчество Никитовна

Год рождения 1905 5. Место рождения УССР

Сумская об. Писаревской р-н

с. Сидоровка

Точное местожительство (адрес) до оккупации

ли до призвыва в Красную Армию УССР

Сумская обл. Писаревский

р-н. с. Сидоровка

7. Профессия (специальность) колхозница

8. Партийность б/п

9. Национальност украинка

10. Гражданство СССР

11. За границей был с 24/VII 1942 г. по 10/V 1943 г

12. В каких странах проживал и что делал

Австрия уборщицей при

22/V-452. фабрике

Точный адрес фильтрационного пункта

Село 99 спп

Город Челядемск

Область

Ресбублика Венгрия

Фильтрацию прошел

с 19 г

по 19 г

Дактилоотпечаток указательного пальца

Архив

38362

Правильность записанных на меня сведений

подтверждаю + + +

подпись Ковалева

фамилия составившего карточку

а) Решение фильтрационной комиссии

б) Выбыл 23 Июля 1945 г. На Родину по адре

указать точный адрес куда выбы

указанному в 6 на обороте сего

на жительство: село город, район, область республика или направле

в какой лагерь тюрьму

в) Личное дело направлено „.....“ .....194.....г. при №

точное название органа НКВД - НКГБ

г) Разные отметки

ИТ. НКО 7031—44.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 5 аркуш/ів

п'ять

"22" 07 2026 р.

Посада

Підпис

Арт 1-С-3803-1